ISSN 2072–8670 (Print)
НАУКА І ПРАВООХОРОНА
NAUKA I PRAVOOKHORONA
DOI (Issue): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46)
Issue 4(46) 2019

УДК 342.95:351.741

Самусь Євген Вікторович,
кандидат юридичних наук, завідувач науково-дослідної лабораторії
ДНДІ МВС України, м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0002-8120-0383

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ПРИНЦИПИ ТА ГАРАНТІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ ЩОДО ЗДІЙСНЕННЯ ФУНКЦІЙ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

У статті на основі аналізу чинного законодавства України та відповідних підзаконних нормативно-правових актів, узагальнення практики їх реалізації розкрито зміст адміністративно-правових принципів та гарантій діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання; здійснено класифікацію цих принципів залежно від спрямованості їх впливу; запропоновано об'єднати гарантії вказаної діяльності в окремі групи; надано науково обґрунтовані пропозиції та рекомендації з удосконалення вітчизняного законодавства в зазначеній сфері.

Ключові слова: *система органів МВС України, технічне регулювання, стандартизація, функції технічного регулювання, принципи, гарантії.*

До функцій органів системи МВС України, відповідно до Положення про Міністерство внутрішніх справ України, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2015 р. № 878, віднесено, з-поміж іншого, такі як: участь у стандартизації, метрологічному забезпеченні, підтвердженні відповідності встановленим вимогам продукції спеціального призначення (робіт, послуг), що надходить до МВС, а також участь у формуванні державної політики у сфері технічного регулювання та стандартизації, забезпеченні розроблення технічних регламентів, державних стандартів, технічних умов та інших нормативно-правових актів. Для виконання цих функцій органами системи МВС України створюються або уповноважуються спеціальні підрозділи для здійснення технічного регулювання, діяльність яких повинна здійснюватися на основі певних принципів.

Деякі питання зазначеної проблеми розглядалися у працях таких вчених, як: С.М. Орєхова "Адміністративно-правове регулювання в галузі стандартизації, якості продукції, метрології і сертифікації", К.Б. Починок "Адміністративно-правове забезпечення стандартизації та сертифікації в Україні", В.Ю. Волкова "Адміністративно-правове регулювання в галузі стандартизації та сертифікації". Водночас низка питань, пов'язаних із гарантіями та засадами діяльності органів системи МВС України щодо здійснення функцій технічного регулювання, залишаються невирішеними. З огляду на це, метою статті є здійснити аналіз чинного законодавства України та відповідних підзаконних нормативно-правових актів, на підставі якого розкрити зміст адміністративно-правових принципів та визначити

© Samus Yevhen, 2019

DOI (Article): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46).23

гарантії діяльності органів системи МВС України при здійсненні функцій технічного регулювання, надати науково обґрунтовані пропозиції та рекомендації з удосконалення вітчизняного законодавства в зазначеній сфері.

Технічне регулювання як один із видів державно-управлінської діяльності базується на цілій системі адміністративно-правових принципів. Для їх визначення необхідно дослідити поняття та сутність категорії "принципи" та поняття "адміністративно-правові принципи".

Що стосується наукових концепцій щодо розуміння категорії "принципи" в теорії права, то з цього приводу висловлюються різні точки зору, хоча слід визнати, що в їх основі все частіше простежується спільний доктринальний стержень. Зокрема, О.Г. Котеньов на підставі аналізу численних підходів дійшов до висновку, що доцільно виділити два основних підходи до визначення принципів права. Перший – висловлений ще у радянський період і побудований на теорії позитивного права, у рамках якого принципи права – це ідеї, теоретичні, нормативно-керівні положення того чи іншого виду людської діяльності, які конкретизуються в змісті правових норм та об'єктивно зумовлені матеріальними умовами існування суспільства. Другий підхід сформульований прихильниками ідей природного права, у рамках якого принципи права розуміють як керівні ідеї, об'єктивно властиві праву відправні начала, незаперечні вимоги (позитивні зобов'язання), які висуваються до учасників суспільних відносин із метою гармонійного поєднання індивідуальних, групових і громадських інтересів та визначають зміст і спрямованість правового регулювання, відображають найважливіші закономірності соціально-економічної формації [1, с. 163].

З цього приводу необхідно погодитись з О.В. Грищук, яка зазначає, що на сьогодні є загальновизнаним, що однією з новітніх тенденцій розвитку правової системи України є подолання позитивістського підходу, у межах якого право ототожнювалося із законом, оскільки в онтологічному аспекті розрізнення права та закону дає змогу розкрити об'єктивні сутнісні властивості права, якими є принципи права. Тому, на думку вченої, втілення принципів права у законі характеризує його як правове явище, тобто як явище, що відповідає сутності права, як зовнішній вияв і реалізацію правової сутності. Виходячи із зазначеного вище, принципи права О.В. Грищук визначає як вихідні правові ідеї, що відображають засадничі загальнолюдські цінності, розкривають сутність права та визначають зміст і спрямованість правового регулювання та розвитку суспільства [2, с. 21].

Принципи реалізації функцій технічного регулювання органами системи МВС України можна визначити як систему керівних ідей та основоположних засад, на яких ґрунтується діяльність відповідних органів у сфері технічного регулювання й які відображають найбільш важливі ціннісні установки, що характеризують таку діяльність із позицій справедливості, моральності та соціальної орієнтованості.

У системі принципів права розрізняють різні їх види: по-перше, залежно від галузі права, яка ґрунтується на таких принципах; по-друге, за критерієм виду суспільної діяльності, у основу якої їх покладено.

З огляду на наведені критерії, можна виокремити адміністративно-правові принципи та принципи державного управління. Причому у науковій літературі

© Samus Yevhen, 2019
DOI (Article): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46).23

превалює думка, що ці принципи в своїй основі є, якщо не рівнозначними поняттями, то принаймні такими, що потребують дослідження їх у системному зв'язку.

Зокрема, подібна думка висловлена Н.О. Максіменцевою, яка вважає, що принципи державного управління визначають безпосередньо механізм здійснення такого управління та його організацію й реалізуються в процесі виконання управлінської діяльності [3, с. 116]. Водночас адміністративно-правові принципи як засадничі ідеї галузі адміністративного права покладено в основу адміністративно-правових відносин. Як відомо, обов'язковим учасником таких правовідносин виступає суб'єкт державно-владних повноважень, отже, можна дійти висновку, що адміністративні правовідносини складаються у сфері або у зв'язку зі здійсненням державного управління. На цій підставі необхідно погодитися з думкою про системний зв'язок принципів адміністративного права та державного управління.

У теорії державного управління існують різні підходи до класифікації принципів. Зокрема, Н.Л. Виноградова вважає, що за еволюційного розвитку подій у більшості випадків суб'єкт пізнання, відображаючи наявні в державному управлінні закономірності через низку законів, формулює принципи пізнання цих подій та принципи практичної діяльності, що сповнюються предметного змісту: принципи пізнання – у теоретико-методологічних настановах (засадах, методичних рекомендаціях, науково-теоретичних розвідках тощо); принципи практичної діяльності – у нормативно-правових актах, стратегічних комплексних програмах розвитку, інструкціях, інших документах, якими керується у своїй діяльності державний службовець [4, с. 202].

Принципи пізнання у сфері державного управління мають значення передусім у формуванні державної політики в тій чи іншій сфері; принципи практичної діяльності – втілюються у роботі органів державної влади та місцевого самоврядування.

За іншого підходу розрізняють структурно-організаційні, структурно-процесуальні та спеціалізовані принципи державного управління. У основу такого підходу покладено характер впливу принципів на якийсь аспект державно-управлінської діяльності (спосіб організації, особливості функціонування тощо).

До структурно-організаційних принципів науковці відносять: єдність системи державної влади; територіально-галузевий, який зумовлює залежність організаційних структур від території, галузі виробництва та обслуговування тощо. До структурно-процесуальних, які організують державно-управлінську діяльність і широко застосовуються, належать принципи: відповідності елементів (методів, форм і стадій) управлінської діяльності органів державного управління їх функціям і організації; конкретизації управлінської діяльності й особистої відповідальності за її результати; стимулювання раціональної та ефективної управлінської діяльності. Спеціалізовані принципи державного управління утворюють: принципи державної служби; принципи роботи з персоналом управління; принципи інформаційного забезпечення державного управління; принципи діяльності органу виконавчої влади; принципи прийняття управлінських рішень [5, с. 41–42].

Тобто особливості принципів того чи іншого виду державного управління виявляються саме в спеціалізованих принципах. При цьому в системі таких

© Samus Yevhen, 2019
DOI (Article): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46).23

принципів варто виокремити так звані універсальні принципи, на яких ґрунтується вся система державного управління.

Так, найбільш фундаментальні принципи діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування визначені у Конституції України. До них, зокрема, належать принципи: верховенства права та законності, народовладдя; соціальної спрямованості діяльності держави; поділу державної влади; вищої соціальної цінності, якою є життя, здоров'я та безпека людини; здійснення органами державної влади повноважень лише у межах та способом, визначеним у Конституції та законах України тощо.

Деякі з цих принципів знайшли своє втілення у законах України, які регламентують діяльність державних органів та органів місцевого самоврядування. Наприклад, у Законі України "Про Національну поліцію" до принципів діяльності поліції віднесені принципи: верховенства права; дотримання прав і свобод людини; законності; відкритості та прозорості; політичної нейтральності; взаємодії з населенням; безперервності [6].

Досліджуючи принципи здійснення функцій технічного регулювання органами системи МВС України, необхідно також звернутися до аналізу положень міжнародних актів та національного законодавства у сфері регулювання відповідної діяльності.

Так, Л.М. Віткін з посиланням на положення Угоди "Про технічні бар'єри у торгівлі" [7] виділяє такі міжнародні принципи у сфері технічного регулювання: 1) недискримінаційного й національного режимиів (єдині вимоги до продукції незалежно від країни-виробника; режим оцінювання відповідності не менш сприятливий для імпортера, ніж для вітчизняного виробника); 2) гармонізації (використання міжнародних стандартів під час розроблення національних та технічних регламентів); 3) пропорційності й економічної доцільності упровадження технічних бар'єрів залежно від рівня ризику продукції для життя і здоров'я людей; 4) взаємного визнання результатів випробувань (сприяння укладанню двосторонніх та багатосторонніх угод, участь іноземних органів у процедурах із оцінювання відповідності); 5) прозорості (своєчасне інформування торгових партерів щодо потенційних бар'єрів у торгівлі); 6) захисту засобами технічного регулювання життя, здоров'я, майна людини, рослин, тварин, довкілля, національної безпеки, запобігання шахрайським діям; 7) регламентування обов'язкових вимог виключно у технічних регламентах; 8) добровільності застосування стандартів [7, с. 4].

Характерно, що в Законі України "Пре технічні регламенти та оцінку відповідності" відсутня єдина норма, у якій визначалися б принципи, на яких ґрунтується діяльність з технічного регулювання. У ч. 2 ст. 9 Закону зазначено, що технічні регламенти розробляються, приймаються та застосовуються на основі принципів, установлених Угодою Світової організації торгівлі про технічні бар'єри у торгівлі, що є додатком до Марракеської угоди про заснування СОТ. Тому при здійсненні більш детального аналізу положень цього Закону можна дійти висновку, що деякі міжнародні принципи випливають зі змісту його положень, наприклад: прозорості (ст. ст. 22–24); захисту засобами технічного регулювання життя, здоров'я (ст. 9); регламентування обов'язкових вимог виключно в технічних регламентах (ст. 11) тощо.

© Samus Yevhen, 2019

Між тим, вважаємо, що для більш чіткого формулювання принципів технічного регулювання у Законі України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" відповідні принципи необхідно закріпити в окремій статті. До них слід віднести такі принципи як: плановості; відкритості та прозорості діяльності з розроблення технічних регламентів; обов'язковості вимог до продукції, визначених у технічних регламентів; участі громадськості в обговоренні проектів технічних регламентів; пропорційності заходів технічного регулювання з метою забезпечення безпеки продукції для життя, здоров'я людини, екологічної безпеки тощо.

У Законі України "Про стандартизацію" визначається, що державна політика у сфері стандартизації ґрунтується на збалансованому застосуванні таких принципів: 1) забезпечення участі фізичних і юридичних осіб у розробленні національних стандартів та кодексів усталеної практики; 2) відкритості та прозорості процедур розроблення і прийняття національних стандартів та кодексів усталеної практики з урахуванням інтересів усіх зацікавлених сторін; 3) неупередженого прийняття національних стандартів та кодексів усталеної практики на засадах консенсусу; 4) добровільного застосування національних стандартів та кодексів усталеної практики, якщо інше не передбачено нормативно-правовими актами; 5) відповідності національних стандартів та кодексів усталеної практики законодавству тощо [8].

Слід наголосити, що одним з важливих принципів діяльності щодо розроблення технічних регламентів є наукова обґрунтованість.

На підставі зазначеного вище пропонуємо об'єднати принципи здійснення органами системи МВС України функцій з технічного регулювання у такі групи залежно від спрямованості їх впливу:

1) конституційні принципи, на яких ґрунтується будь-яка діяльність у сфері державного управління, у тому числі технічного регулювання: 1) законності та верховенства права; 2) демократичності; 3) прозорості та відкритості діяльності органів технічного регулювання; 4) пріоритетності захисту життя та здоров'я людини, прав та свобод людини і громадянина, забезпечення екологічної безпеки тощо;

2) організаційно-процедурні принципи, які визначають спосіб організації відповідної діяльності. До цих принципів доцільно віднести такі: 1) плановості (здійснення відповідної діяльності на підставі розроблених уповноваженим органом планів); 2) системності (виконання функцій з технічного регулювання у визначеній послідовності, тобто системно); 3) доступності інформації, що міститься в технічних регламентах та стандартах (гарантована державою можливість кожному ознайомитися зі змістом технічних вимог та стандартів); 4) залучення громадськості до обговорення проектів технічних регламентів тощо;

3) функціональні принципи, на яких базується власне діяльність з технічного регулювання: 1) науковості (висування технічних та інших вимог до виробів виключно на основі їх наукової обґрунтованості та доведеності); 2) пропорційності та достатності (здійснення технічного регулювання лише у тій мірі, якій це необхідно та достатньо для захисту прав та свобод людини та громадянина, забезпечення екологічної та іншої безпеки товарів, що надходять на ринок); 3) ефективності та

© Samus Yevhen, 2019
DOI (Article): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46).23

збалансованості (здійснення технічного регулювання на рівні, який гарантує споживачеві безпечність та належну функціональність виробів, щодо яких таке регулювання здійснюється); 4) обов'язковості та рівності (встановлення рівних вимог до всіх виробів одного виду та поширення цих на всій території держави) тощо;

4) спеціально-галузеві принципи, які характеризують особливості реалізації функцій технічного регулювання саме органами системи МВС України. Це принципи: 1) спеціалізації (створення спеціальних органів у системі МВС України, уповноважених здійснювати технічне регулювання; розмежування їх повноважень); 2) єдності та взаємної узгодженості (здійснення технічного регулювання на основі єдиної державної політики у сфері); 3) обумовленості спільною метою забезпечення публічної безпеки та порядку; 4) відповідальності (покладення на відповідні органи системи МВС України відповідальності за результати діяльності у сфері технічного регулювання) тощо.

Для забезпечення належного та ефективного виконання функцій технічного регулювання органами системи МВС України, у тому числі з дотриманням розглянутих вище принципів, у адміністративному законодавстві України закріплено систему гарантій.

У науковій літературі превалює думка, що гарантія – це все те, що робить можливим (реальним) певне (щось), дає упевненість у чомусь. У зв'язку з цим, гарантія дуже часто визначається за допомогою терміну "забезпечення", тобто надання чогось у необхідній кількості. Отже, гарантії – це необхідні умови для нормального здійснення чогось, зокрема, забезпечення прав громадян у певній сфері [9, с. 76].

Досліджуючи поняття гарантій діяльності у сфері виконання функцій технічного регулювання, необхідно виходити з того, що їх зміст складає система забезпечувальних заходів, спрямованих на створення достатніх умов для того, щоб відповідна діяльність була здійснена на належному рівні.

На прикладі правових гарантій діяльності митних органів України В.Т. Комзюк пропонує розглядати відповідні гарантії як ті умови, засоби, фактори, які є необхідними для забезпечення та реалізації громадянами прав, свобод та інтересів у сфері адміністративних та інших правовідносин, а також як умови і засоби, котрі є необхідними для забезпечення нормального функціонування державних органів та їх посадових осіб, що відображається в їх нормативному закріпленні та реальному здійсненні, забезпеченні як з боку вищих органів відносно нижчих, так і з боку держави [10, с. 71].

Беручи за основу наведене визначення, необхідно акцентувати увагу на тому, що при визначенні гарантій діяльності органів системи МВС України щодо виконання функцій технічного регулювання слід розглядати два аспекти: по-перше, гарантії законності діяльності відповідних органів у цій сфері, які спрямовані передусім на забезпечення захисту прав та свобод людини та громадянина, прав суб'єктів господарювання у відносинах з органами системи МВС України; по-друге, гарантії забезпечення безперешкодної реалізації органами системи МВС України своїх повноважень у даній сфері.

© Samus Yevhen, 2019

DOI (Issue): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46) Issue 4(46) 2019

На цій підставі гарантії забезпечення діяльності органів системи МВС України щодо реалізації функцій технічного регулювання можемо визначити як регламентовану актами адміністративного законодавства систему забезпечувальних заходів, спрямованих на створення умов для належного та ефективного здійснення уповноваженими органами системи МВС України, а також їх структурними підрозділами діяльності щодо розробки технічних регламентів, здійснення оцінки відповідності та реалізації інших функцій у сфері технічного регулювання, на основі дотримання вимог законності у процесі здійснення такої діяльності.

Розглядаючи гарантії законності діяльності органів системи МВС України щодо виконання функцій технічного регулювання, на думку Н.П. Нагорного, має йтися про ті умови, засоби, способи, механізми, які забезпечують реальність режиму законності. З цього приводу вчений додає, що загальновизнаними є виділення в системі гарантій двох її груп: загальних (економічні, політичні, ідеологічні, соціальні, організаційні) і спеціальних (юридичні чи правові) засобів забезпечення законності [11, с. 13].

Стосовно дотримання режиму законності органами системи МВС України при виконанні функцій технічного регулювання відповідні гарантії закріплені у Конституції України, законах України "Про Національну поліцію", "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" та ін. Їх аналіз дозволяє виділити такі види гарантій забезпечення законності: 1) закріплення в нормативно-правових актах обсягу та конкретного змісту повноважень органів системи МВС України у визначеній сфері; 2) встановлений законодавством України добір службових та посадових осіб до органів МВС України, які відповідають належному рівню кваліфікації, фізичної підготовки тощо; 3) відомчий контроль МВС України за діяльністю органів, що належать до його системи; 4) громадський контроль; 5) застосування юридичної відповідальності (дисциплінарної, адміністративної, кримінальної, цивільної) до працівників органів МВС України в разі порушення ними встановленого порядку проходження служби; 6) функціонування апеляційної комісії, до якої можуть звернутися зацікавлена сторона або технічний комітет стандартизації шляхом подання апеляції, якщо вважають, що рішенням, дією чи бездіяльністю національного органу стандартизації були порушені процедури у сфері стандартизаці або технічного регулювання; 7) судовий захист прав громадян, інших фізичних та юридичних осіб у відносинах з органами системи МВС України у сфері технічного регулювання; 8) встановлення єдиних вимог до технічних характеристик виробів, які визначаються у технічних регламентах, зокрема, у разі якщо на певний вид продукції поширюється дія кількох технічних регламентів, що вимагають складання декларації про відповідність, повинна бути складена єдина декларація про відповідність стосовно всіх таких технічних регламентів; 9) прийняття результатів оцінки відповідності, проведених в іншій державі, в Україні, оскільки відповідно до Закону України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" результати оцінки відповідності вимогам технічних регламентів, проведеної в іншій державі, приймаються і визнаються в Україні (навіть якщо вони відрізняються від українських процедур) тощо.

Другу групу складають гарантії, які забезпечують безперешкодне та ефективне виконання функцій технічного регулювання органами системи МВС України.

© Samus Yevhen, 2019
DOI (Article): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46).23

До цієї групи належать: 1) юридичні гарантії: законодавче закріплення системи повноважень (в тому числі щодо застосування заходів державного примусу) службових та посадових осіб органів МВС України в сфері технічного регулювання; координація діяльності органів МВС України керівниками та вищестоящими органами тощо; 2) організаційно-правові гарантії: гарантування неупередженого прийняття національних стандартів та кодексів усталеної практики на засадах консенсусу; добровільного застосування національних стандартів та кодексів усталеної практики, якщо інше не передбачено нормативно-правовими актами; обов'язок надання повної інформації та роз'яснень щодо реалізації державної політики у сфері стандартизації та технічного регулювання; відкритість інформації, що міститься у технічних регламентах; діяльність вченої ради, яка здійснює контроль за проведенням наукової і науково-технічної діяльності, у тому числі дотримання вимог нормативно-правових актів під час здійснення наукових та науково-технічних досліджень, заслуховує та схвалює звіти щодо їх виконання авторськими колективами та окремими виконавцями тощо; 3) соціально-економічні та матеріально-технічні гарантії: гарантії належного рівня оплати праці, надання відпусток та інших соціальних гарантій працівникам органів МВС України, в тому числі тих, що безпосередньо реалізують функції технічного регулювання; забезпечення необхідним обладнанням, технікою та інших устаткуванням для проведення науково-дослідних та науково-конструкторських робіт, випробувань тощо.

Таким чином, проведений аналіз показує, що законодавством України визначена досить широка система гарантій забезпечення законності та належного й ефективного виконання функцій технічного регулювання органами системи МВС України, а також принципів цієї діяльності. При цьому деякі гарантії одночасно виступають принципами, покладеними в основу відповідної діяльності (наприклад, встановлення єдиних вимог до технічних характеристик певного виробу; добровільність застосування вимог національних стандартів, якщо інше не визначене законом тощо). Така ситуація певним чином пояснюється тісним органічним зв'язком між принципами та гарантіями, оскільки в основі обох правових явищ знаходяться соціально обумовлені установки та орієнтири, які знайшли своє закріплення у правових нормах.

Вважаємо, що для чіткого формулювання принципів технічного регулювання у Законі України "Про технічні регламенти та оцінку відповідності" відповідні принципи необхідно закріпити в окремій статті. До них слід віднести: плановість; відкритість та прозорість діяльності з розроблення технічних регламентів; обов'язковість вимог до продукції, визначених у технічних регламентів; участь громадськості в обговоренні проектів технічних регламентів; пропорційність заходів технічного регулювання з метою забезпечення безпеки продукції для життя, здоров'я людини, екологічної безпеки тощо.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. *Котеньов О.Г.* До поняття принципів права природокористування. *Право і Безпека*. 2013. № 4. С. 162–167.

2. *Грищук О.В*. Принципи права: філософсько-правовий вимір. *Вісник Львівського університету*. Серія юридична. 2015. Вип. 61. С. 16–23.

© Samus Yevhen, 2019

3. *Максіменцева Н.О.* Співвідношення принципів адміністративного права та принципів державного управління. *Підприємництво, господарство і право.* 2017. № 5. С. 115–118.

4. *Виноградова Н.Л.* Сучасні підходи до систематизації принципів у теорії державного управління в контексті змістовного аналізу поняття "принцип". Вид-во ХарРІ НАДУ "Магістр", 2006. № 1(27). С. 201–203.

5. Державне управління: навч. посіб. / А.Ф. Мельник, О.Ю. Оболенський, А.Ю. Васіна, Л.Ю. Гордієнко; за ред. А.Ф. Мельник. Київ: Знання-Прес, 2003. 343 с.

6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. URL: http:// zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19 (дата звернення: 29.09.2019).

7. *Віткін Л.М.* Світовий досвід та стратегія розвитку систем технічного регулювання. *Стандартизація, сертифікація, якість.* 2013. № 4. С. 3–11.

8. Про стандартизацію: Закон України від 05.06.2014 № 1315-VII. URL: http://zakon3.rada. gov.ua/laws/show/1315-18 (дата звернення: 29.09.2019).

9. *Гаруст Ю.В.* Поняття та ознаки гарантій забезпечення прав громадян у податковій сфері. *Форум права.* 2014. № 2. С. 76–80.

10. *Комзюк В.Т.* Правові гарантії діяльності митних органів України. *Право і безпека.* 2015. № 2 (57). С. 70–74.

11. *Нагорний О.П.* Законність в адміністративній діяльності органів внутрішніх страв та шляхи її удосконалення: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Київ, 2003. 22 с.

REFERENCES

1. *Koteniov O.H.* (2013) Do poniattia pryntsypiv prava pryrodokorystuvannia. "About the Concept of the Principles of Environmental Law". Law and Security 4, P. 162–167 [in Ukrainian].

2. *Hryshchuk O.V.* (2015) Pryntsypy prava: filosofsko-pravovyi vymir. "Principles of Law: Philosophical and Legal Dimension". Bulletin of the University of Lviv. Vol. 61. P. 16–23 [in Ukrainian].

3. *Maksimentseva N.O.* (2017) Spivvidnoshennia pryntsypiv administratyvnoho prava ta pryntsypiv derzhavnoho upravlinnya. "Correlation of Principles of Administrative Law and Principles of Public Administration". Entrepreneurship, Economy and Law 5, P. 115–118 [in Ukrainian].

4. *Vynohradova N.L.* (2006) Suchasni pidkhody do systematyzatsii pryntsypiv u teorii derzhavnoho upravlinnia v konteksti zmistovnoho analizu poniattia "pryntsyp". "Modern Approaches to the Systematization of Principles in the Theory of Public Administration in the Context of Meaningful Analysis of the Concept of Principle". Master 1(27), P. 201–203 [in Ukrainian].

5. Derzhavne upravlinnia. "Public Administration": Educ. Manual / A.F. Melnyk, O.Yu. Obolensky, A.Yu. Vasina, L.Yu. Hordienko; ed. A.F. Melnik. Kyiv: Knowledge-Press, 2003. 343 p. [in Ukrainian].

6. On the National Police: Law of Ukraine dated 02.07.2015 No 580-VIII. URL: http:// zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19 (date of application: 29.09.2019) [in Ukrainian].

7. *Vitkin L.M.* (2013) Svitovyi dosvid ta stratehiia rozvytku system tekhnichnoho rehuliuvannia. "World Experience and Strategy for the Development of Technical Regulation Systems". Standardization. Quality. Certification No. 4, P. 3–1 [in Ukrainian].

8. On Standardization: Law of Ukraine dated 05.06.2014 No 1315-VII. URL: http:// zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1315-18 (date of application: 29.09.2019) [in Ukrainian].

9. *Harust Yu.V.* (2014) Poniattia ta oznaky harantii zabezpechennia prav hromadian u podatkovii sferi. "Concepts and Features of Guarantees for Ensuring Citizens' Rights in the Tax Sphere". Forum Prava No.2, P. 76–80 [in Ukrainian].

10. *Komziuk V.T.* (2015) Pravovi harantii diialnosti mytnykh orhaniv Ukrainy. "Legal Guarantees of Activity of Customs Authorities of Ukraine". Law and Security No.2 (57), P. 70–74 [in Ukrainian].

11. *Nahornyi O.P.* Zakonnist v administratyvnii diialnosti orhaniv vnutrishnikh strav ta shliakhy yii udoskonalennia. "Legality in the Administrative Activity of the Bodies of Internal Affairs and Ways of Its Improvement": abstract of a thesis Cand. of Juridical Sciences: 12.00.07. Kyiv, 2003. 22 p. [in Ukrainian].

© Samus Yevhen, 2019

DOI (Issue): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46) Issue 4(46) 2019

UDC 342.95:351.741

Samus Yevhen,
Candidate of Juridical Sciences, Head of the Research Lab, State Research Institute MIA Ukraine, Kyiv, Ukraine
ORCID ID 0000-0002-8120-0383

ADMINISTRATIVE AND LEGAL PRINCIPLES AND GUARANTEES OF THE ACTIVITIES OF THE BODIES OF THE SYSTEM MIA UKRAINE FOR THE FULFILLMENT OF FUNCTIONS OF TECHNICAL REGULATION

In the paper principles of the fulfillment of functions of technical regulation by bodies of system MIA Ukraine are defined as a system of guiding ideas and fundamental bases of authorized bodies' activities in the field of technical regulation and reflect the most important governance values, which characterize such activities from the perspective of justice, morality and social orientation.

Principles of the fulfillment of functions of technical regulation by bodies of system MIA Ukraine are grouped according to the direction of their influence: 1) constitutional principles, on which any activity in the field of public administration, including technical regulation, is based; 2) organizational and procedural principles that determine the manner, in which the respective activity is organized; 3) the functional principles, on which the technical regulation activity is based; 4) special-sectoral principles that characterize the peculiarities of the fulfillment of the functions of technical regulation by the bodies MIA Ukraine.

It is substantiated that the guarantees, that ensure the smooth and effective fulfillment of the technical regulation functions by the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, should include the following: 1) legal guarantees: legal consolidation of jurisdictions, including the fulfillment of coercive measures; coordination of the activity of the bodies of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine with higher bodies, etc.; 2) organizational and legal guarantees: guaranteeing of unbiased adoption of national standards and codes of practice by consensus; openness of information contained in technical regulations; activity of the Scientific Council, which controls the implementation of scientific and scientific-technical activities, etc.; 3) socio-economic and logistical guarantees: guarantees of an adequate level of remuneration, provision of vacations and other social guarantees for the employees of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, including those directly implementing the functions of technical regulation; provision of necessary equipment, machinery and other equipment for research and development, testing, etc.

Keywords: systems of bodies MIA Ukraine, technical regulation, standartization, functions of technical regulation, principles, guarantees.

Отримано: 24.10.2019

© Samus Yevhen, 2019

DOI (Article): https: //doi.org/10.36486/np.2019.4(46).23